

אין חדש תחת השמש

משק הבקר והחלב

2

אין חדש תחת השמש...

כוס חלב לכל ילד בכל יום משק הבקר והחלב ינואר 1959

כל השנה לילדים הרכים מבטיחה את התפתחותם הנאותה ורמת בריאות טובה לקראת מילוי תפקידיהם בעתיד בהגנת הארץ ובייצור. לכן מר ערך מפעל „כוס החלב“ כהשקעה לאומית בסרי סית לטווח ארוך אשר מתלמת יפה ומוחזרת כפל כפליים.

הפניות של מועצת חלב לממשלה להשתתף בחידוש מפעל „כוס החלב“ לא נשאו פרי והתחלתו נדחתה מפעם לפעם. אנו מבינים יפה שאין ממשלתנו יכולה לנהוג לפי דוגמת הממשלה הבריטית ולהגיש את החלב לילדינו חינם, אבל גם לא ייתכן שהיא תתנכר למפעל ותראה את עצמה פטורה לגמרי מלהשתתף בו. היצרנים והמחלבות הודיעו על נכונות מצידם לספק חלב למטרה זו בהנחה של 25% מן המחיר הסיטוני וצריך לגייס את כל יתר הגורמים המעוניינים: ההורים, הממשלה והשלטונות המקומיים על מנת להרים את המפעל. את השתתפות ההורים יש להבטיח על בסיס חוקי במסגרת אגרת החינוך והשתתפות מוסדות השלטון צריכה להיות מובטחת במסגרת התקציב שלהם.

המפעל מתחדש בימים אלה, באמצע שנת הלימודים, במסגרת מצומצמת על בסיס ניסויי ובלי השתתפות הממשלה. יש בצעד זה מאמץ מאכסימאלי מצד היצרנים והוא מתקבל מתוך הערכה ונכונות של שיתוף פעולה מצד העיריות. הנסיון של ששה חודשים, עד סוף שנת הלימודים, יהיה חשוב מאוד מבחינת לימוד הבעיות הארגוניות של המפעל — והן רבות מאוד — אבל ערכו של המפעל יעלה רק עם הרחבת תחומיו עד אשר יקיף את מרבית הילדים. היצרנים החלו במפעל, הממשלה בקראת להצטרף!

***

חידוש מפעל כוס החלב לילדי בתי הספר תחת שלטון המנדט הבריטי קיים מפעל חלב לבתי הספר ביזמת הוועד הלאומי. בשנים הראשונות אחרי קום המדינה היה מחסור חמור בחלב ולא היה מקום לחדש את המפעל, אולם זה שנים אחדות שייצור החלב במדינה התרחב לממדים אשר מאפשרים חידוש המפעל היפה והחינוכי הזה.

במדינות מתקדמות רבות קיים מפעל „כוס החלב“ והוא נישא מבחינה כספית ע"י גורמים שונים במדינות השונות. הרחיקה לכת אנגליה אשר מגישה לכל ילדי בתי הספר כוס חלב חינם על חשבון תקציב המדינה. במדינות אחרות נושא בהוצאה השלטון המקומי ויש וועדי ההורים הם נושאי המפעל העיקריים. בכל מקום מוכר המפעל הזה כמפעל בעל ערך ציבורי כללי ממדרגה ראשונה, אשר מוצדק להטיל אותו על שכמ הציבור בשלימותו או לפחות בחלקו, ולא להשאירו על בסיס מיסחרי רגיל בין המחלבה והורי הילדים. הגשת מנת החלב הקבועה יום יום במשך

פרופ' ארנון שמשוני מגיב:

הייתי מהילדים שנהנו, בשנות הארבעים, מכוסות (צנצנות) הזכויות של קקאו שחולקו חינם מדי יום לתלמידי בתי הספר העממיים בתל-אביב המנדטורית. לקראת פורים שטפנו את מכסי הקרטון העגולים, ייבשנו אותם, בצענו בצבע כסף והם שימשו כקשקשים לחליפות השריון של חיילים רומיים.

